

ת"פ (תל אביב) 19368-02-23 - מדינת ישראל נ' ולדימיר פטיחוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 19368-02-23 מדינת ישראל נ' פטיחוב

בפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
בעניין: המאשימה: מדינת ישראל
נגד ע"י ב"כ עוה"ד רועי חמדני
הנאשם: ולדימיר פטיחוב
ע"י ב"כ עוה"ד אסף משה צבי

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

בהתאם לעובדות בהן הורשע, ביום 27.10.22 בשעה 12:15 לערך, בדרך מנחם בגין 12 ברמת גן, רכב הנאשם על קטנוע ומר ** (להלן: "**המתלונן**"), יליד 1967, נהג ברכב. בנסיבות אלה, על רקע שימוש בכביש, ירד הנאשם מהקטנוע, המתלונן יצא מרכבו, והשניים התקרבו אחד לשני. בשלב זה הנאשם תקף את המתלונן בכך שהכה אותו במכת אגרוף, בעט בו ודחף אותו בפלג גופו העליון. בתגובה לתקיפה, שלח המתלונן את ידיו כלפי הנאשם על מנת להתגונן, הנאשם נפל על הארץ ונפל עליו הקטנוע. בהמשך, התרומם הנאשם והמתלונן נפל על הארץ. בשלב זה, הנאשם תקף את המתלונן בכך שהכה אותו בפניו. כתוצאה ממעשי הנאשם נשברו משקפי הראייה של המתלונן, נגרם לו חתך באורך של 3 ס"מ בעפעף תחתון בעין ימין וכן חתך באורך 2 ס"מ בעפעף עין שמאל, הוא נזקק להרדמה מקומית ולתפרים. כתוצאה מהאירוע נגרם לנאשם שפשוף בברך שמאל ואודם בצוואר.

2. בהתאם להסכמה בין הצדדים, בטרם נשמעו טיעונים לעונש הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן. ב"כ המאשימה הודיע כי עמדתה העונשית של המאשימה היא למאסר בעבודות שירות, ככל שהנאשם ימצא מתאים, ואילו ב"כ הנאשם ביקש לבחון את סוגיית ביטול ההרשעה.

לאחר שהצדדים טענו לעונש, הופנה הנאשם לקבלת חוות דעת ממונה על עבודות השירות אשר מצא אותו מתאים לביצוע מאסר בעבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

3. הנאשם בן 26, ללא עבר פלילי אך ריצה שני מאסרים בעברו בכלא צבאי. שירות המבחן סקר את נסיבות חייו של הנאשם אשר סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה. בהמשך, התגייס לצבא בתפקיד מאבטח מתקנים אך לאחר זמן קצר עלו קשיי הסתגלות בגינם היה עריק לתקופה ממושכת וריצה שני מאסרים בכלא צבאי. מאז שחרורו, מזה כ-6 שנים עובד הנאשם בתור שליח וכן עוסק בתחום האומנות ממנו הוא מנסה להתפרנס. הנאשם שיתף כי בשנת 2015 היה מעורב בתאונת דרכים כרוכב אופנוע, בעקבותיה הוא עובר טיפולים עד היום. אשר לביצוע העבירה, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הביע אמפתיה כלפי המתלונן והבנה לפגיעה בו. שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית והציע לנאשם להשתלב בטיפול ייעודי. הנאשם הביע את רצונו להשתלב בטיפול שהוצע לו, ונמצא ברשימת המתנה לקבוצה טיפולית. שירות המבחן התרשם מנאשם המתפקד באופן נורמטיבי, נעדר דפוסים אלימים מושרשים, אשר האירוע אינו מאפיין את התנהלותו. כמו כן, העריך שירות המבחן רמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות אלימה אשר חומרתה צפויה להיות נמוכה אף היא, ככל שתרחש. לגבי ענישה קונקרטי, העריך שירות המבחן כי ככל שיוטל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות הדבר עלול לפגוע במאמציו לתפקוד תקין, לגרום לרגרסיה במצבו ולהקשות עליו ליטול חלק בטיפול שיש בו לסייע בהפחתת הסיכון במצבו. לפיכך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, על מנת לאפשר לו להשתלב בטיפול הקבוצתי, לצד 150 שעות של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. הנאשם ביקש משירות המבחן לבחון את ביטול הרשעתו אך לא העלה כל פגיעה קונקרטי אפשרית. לכן, נמנע שירות המבחן מהמלצה לביטול ההרשעה.

4. הממונה על עבודות השירות מצא את הנאשם מתאים לריצוי עבודות שירות.

תמצית טיעוני הצדדים

5. **ב"כ המאשימה** ציין בטיעונו את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה וכן כי מדובר במכת מדינה המחייבת ענישה מחמירה. עוד טען, כי בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הגבוה. בנסיבות אלה, עתר ב"כ המאשימה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 10 חודשי מאסר ועד 20 חודשים. אשר לעונש המתאים, התייחס ב"כ המאשימה לאמור בתסקיר שירות המבחן, לנטילת אחריות מצד הנאשם, נכונותו להשתלב בטיפול שטרם החל, ועתר לסטות ממתחם הענישה שביקש לקבוע. לפיכך, טען ב"כ המאשימה כי יש להטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה לביסוס טיעונו (ט/1).

6. **ב"כ הנאשם** טען כי נסיבות המקרה הן תאונת דרכים במסגרתה נפל הנאשם ארצה, וכששב להתיישב על אופנועו יצא המתלונן מרכבו שש אלי קרב. בהתאם לדרך הבנת ב"כ הנאשם את המקרה, מדובר בתגרה שנמשכה שניות בלבד, אולם הדגיש כי הנאשם קיבל אחריות על ביצוע עבירת תקיפה הגורמת לחבלה. בנסיבות ביצוע העבירה והפסיקה הנוהגת, טען ב"כ הנאשם כי מתחם הענישה יכול להתחיל במאסר על תנאי או בעבודות שירות ועד למאסר. לאור הודאתו של

הנאשם בעבירה, נטילת האחריות מצדו, בשים לב לחלוף הזמן מביצוע העבירה מבלי שנפתחו כנגד הנאשם מאז תיקים נוספים, וכן בהתחשב בגילו הצעיר והתרשמותו של שירות המבחן, ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם מאסר על תנאי לצד של"צ ופיצוי למתלונן. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לביסוס טיעונו (טנ/1).

7. **הנאשם** בדברו הביע צער עמוק על המקרה, כאשר לטענתו אי הגשת עזרה ראשונה מצדו למתלונן גורמת לו לצער ואינה מאפיינת אותו. הנאשם הודה בכך שמדובר במעשה מאד חמור.

דיון והכרעה

קביעת מתחם ענישה

8. אלימות כלפי אחר מהווה פגיעה בזכות הפרט לשלמות גופו ולביטחונו האישי. בעת בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים יש לתת משקל משמעותי לנסיבות המשתנות של המקרה, במיוחד בהתחשב במנעד הרחב של עבירות אלימות (ע"פ 1323/13 רך חסן נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-9 (5.6.2013); ע"פ 1127/13 עמאואל גזבריי נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (15.1.2014)).

בית המשפט העליון עמד לא פעם על תפקידו של בית המשפט במקרים של פתרון סכסוכים בדרך אלימה:

"נקבע כי עלינו להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחרים בדרך האלימות..."
(ע"פ 1892/15 אימאן אבו מדיעים נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.5.2015)).

דגש מיוחד ניתן לתופעת ההתנהגות הבריונית בכביש, אשר הפכה למכת מדינה של ממש, תוך קביעת מקומו של בית המשפט במלחמה בתופעה זו:

"התופעה המתפשטת כנגע רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה."
(רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (2.8.2018)).

9. את נסיבות המקרה הנדון, יש לבחון בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן המשמש את התשתית לבחינה זו. לפיכך, אין לתת משקל לטיעוני ב"כ הנאשם בהקשר זה, אשר עלו לראשונה בטיעונו לעונש:

"כלל הוא כי כתב אישום שתוקן מכוח הסדר טיעון קובע את התשתית

העובדתית והנסיבתית אשר תהווה בסיס לגזר הדין."

ע"פ 5057/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (28.12.2022); ע"פ
677/14 דני דנקנר נ' מדינת ישראל, פסקה מב' (6.08.2014).

בנסיבות המקרה הנדון, מדובר בפרץ אלימות מתמשכת ולא נקודתית, במסגרתה הנאשם נקט בסדרת פעולות עוקבות על מנת לפתור סכסוך בכביש בדרך אלימה: תחילה, הנאשם ירד מאופנועו, על רקע סכסוך בכביש; בהמשך, הנאשם והמתלונן התקרבו זה אל זה; בשלב זה הכה הנאשם את המתלונן במכת אגרוף, בעט בו ודחף אותו בפלג גופו העליון; המתלונן שלח את ידיו כלפי הנאשם על מנת להגן על עצמו והנאשם נפל תוך שהקטנוע נפל עליו; בהמשך, הנאשם התרומם והמתלונן נפל ארצה; גם בשלב זה, הנאשם לא חדל ממעשיו והכה את המתלונן בפניו. משקל משמעותי נוסף יש לתת למידת הנזק שנגרם למתלונן - חתך בעפעף עין ימין וחתך בעפעף עין שמאל, אשר דרשו הרדמה מקומית ותפרים.

10. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת תקיפה הגורמת חבלה, מעלה כי רף הענישה משתנה ממקרה למקרה, בהתאם לנסיבות האירוע, אופי האלימות, שימוש באמצעים שונים, מידת החבלה ועוד. ב"כ המאשימה ביקש לתמוך את טיעונו בשני פסקי דין: האחד, בו הותקפה נהגת רכב על רקע שימוש בדרך, באלימות מעט חמורה מהמקרה הנדון, במסגרתו הוטל עונש מאסר מאחורי סורג ובריה (ת"פ(חי') 61104-04-21 מדינת ישראל נ' אלברט אריסטידוב (29.11.2022)). ב"כ המאשימה לא היפנה לכך שערעור אשר הוגש באותו מקרה התקבל באופן בו עונש המאסר קוצר לשבעה חודשים ואף נקבע כי יבוצע בעבודות שירות (עפ"ג 10027-01-23 אלברט אריסטידוב נ' מדינת ישראל (13.7.2023)). המקרה השני שהציג ב"כ המאשימה אינו תואם את נסיבות האירוע שלפני, שכן מדובר היה שם באירוע של דריסת המתלונן (עפ"ג(ב"ש) 36509-01-22 רשיד אל שייך נ' מדינת ישראל (9.3.2022)). באותו מקרה, הקל בית המשפט המחוזי בעונשו של המערער ל-10 חודשי מאסר, ובקשת רשות הערעור נדחתה (רע"פ 4642/22 רשיד אל שייך נ' מדינת ישראל (10.7.2022)).

מנגד, ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו למקרה בו ננקטה אלימות נקודתית של מכת אגרוף בודד ולפסיקה שפורטה באותו מקרה על ידי בית המשפט, אשר קבע כי מתחם הענישה נע בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר (ת"פ(רח') 1143-04-20 מדינת ישראל נ' שחר פוסלושני (27.6.2022)). ב"כ הנאשם צירף פסקי דין נוספים במקרים שהסתיימו ללא הרשעה, בנסיבות שונות, תוך שבית המשפט קבע כי יש לדון תחילה בשאלת ביטול ההרשעה וזאת בטרם התייחסות למתחם הענישה (ת"פ(כ"ס) 5794-03-18 מדינת ישראל נ' אורי שיפמן (16.6.2019); ת"פ (ת"א) 44043-10-14 מדינת ישראל נ' פבל סטברו (3.5.2016)). כמו כן, היפנה ב"כ הנאשם למקרים נוספים של אלימות אשר לא בוצעה על רקע נהיגה בכביש.

יצוין כי מתחם העונש ההולם מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, ולפיכך אין זהות בינו לבין מדיניות הענישה הנוהגת המהווה אך את אחד משיקולים אלה (ע"פ 322/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.10.2016)). במקרה הנדון, אני מוצא כי יש לתת משקל משמעותי לרקע לביצוע

העבירה, אשר מביא לא פעם להתלקחות אלימה עד כדי תוצאות הרוג אסון.

11. לאחר שבחנתי את כל האמור לעיל, תוך דגש על עקרון ההלימה ונסיבות המקרה הנדון, אני קובע כי מתחם הענישה באירוע זה נע בין 5 חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות ועד למאסר בפועל למשך 15 חודשים, זאת לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים

12. הנאשם יליד 1998, ללא עבר פלילי, נטל אחריות על ביצוע העבירה, הביע חרטה עמוקה על מעשיו ואמפתיה כלפי המתלונן. ב"כ הנאשם מיקד את טיעונו בהמלצת שירות המבחן וביקש לאמץ המלצה זו. אין ספק כי יש לתת משקל משמעותי להערכת שירות המבחן לגבי הנאשם, שיקולי שיקומו, והמלצת שירות המבחן לגבי העונש, אולם מלאכת האיזון בין שיקולי הענישה השונים ובהם שיקולי השיקום, מוטלת על בית המשפט (רע"פ 5613/20 זאקי אלהוזייל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.8.2020)). עמדת שירות המבחן לעונש התבססה על הצורך הקיים בטיפול ועל רצונו של הנאשם להשתתף במסגרת הטיפולית שהוצעה לו, אך הנאשם עדיין לא החל בטיפול. לפיכך, על אף שהדבר לא נטען על ידי ההגנה, אציין כי אין מקום לסטיה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום. סטיה זו תתאפשר רק במקרים נדירים ומובהקים המצדיקים זאת (ראו ע"פ 1229/19 יפתח סלומינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (1.7.2019)).

אל מול הצורך במלחמה בתופעת האלימות אגב שימוש בדרך וכן עיקרון ההלימה, עומדים חרטת הנאשם, נתונו האישיים כמפורט בתסקיר והערכת הסיכון הנמוכה להישנות ביצוע עבירות. מכלול נתונים אלה מציב את עניינו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם הענישה.

לאור כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, זאת בהתאם לחוות דעת הממונה.

בית המשפט הבהיר לנאשם את משמעות אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור עבירת אלימות מסוג פשע תוך 3 שנים מהיום.

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור עבירת אלימות מסוג עוון תוך 3 שנים מהיום.

ד. צו מבחן למשך שנה. בית המשפט הבהיר לנאשם את משמעות אי עמידה בצו המבחן.

ה. פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים שווים, החל מיום 1.3.2025 ומידי חודש בחודשו.

ניתן לשלם את הקנס החל מעוד שלושה ימים באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי:** באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il או דרך מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) בטלפונים *35592, 073-2055000.
 - **במזומן:** בכל סניף של בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
- ניתן צו כללי למוצגים, אשר יושבו לבעליהם, ובהיעדר בעלים יחולטו או יושמדו בהתאם לשיקול דעת קצין משטרה.

ככל שהופקד פיקדון בתיק זה או בתיק מעצר הקשור אליו, הפיצוי יקוזז ממנו, והיתרה, ככל שתיוותר, תושב לנאשם, והכל בהיעדר מניעה על פי הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך ארבעים וחמישה ימים מהיום.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ז' שבט תשפ"ה, 05 פברואר 2025, במעמד הצדדים.